

Kvinnliga läkares förening:

Förvånande ledarkommentar om förslaget till förändringar i Jämställdhetslagen

Med förvåning och förundran har styrelsen för Kvinnliga läkares förening (KLF) läst Uno Kääriks funderingar kring jämställdhet (Läkartidningen 37/00, sidan 3961). Funderingarna har väckts av regeringens förslag om ändringar i Jämställdhetslagen. Både vad gäller innehåll och ordalydelse anar vi en märklig överensstämmelse mellan uttalanden från Svenska Arbetsgivareföreningen SAF (Göteborgs-Posten 10 juni 2000) och Uno Käärik.

Trots att Uno Käärik medger att problemet med osakliga löneskillnader mellan kvinnliga och manliga läkare finns, så har han inget förslag om hur detta ska förändras. Det enda som tydligt framgår är att Uno Käärik uppfattar regeringens förslag som orealistiskt.

Uno Käärik finner det byråkratiskt, orealistiskt och vagt att de lokala förhandlingsparterna gemensamt skall uttala sig om individers sätt att utföra arbetet. Vi har levat i tron att det är det som förhandlingar går ut på. Vad är det annars man diskuterar? Kroppslängd eller bekantskapskrets?

Att det blir en förhandlingsfråga om hur löneskillnader mellan individer och

grupper skall värderas har vi inom KLF inget att invända mot. Uno Käärik tror emellertid att det kan bli svårt att nå enighet parterna emellan, vilket är en truism. Det var därför fackförbunden skapades en gång i tiden, för att arbetsgivare och arbetstagare har olika syn på lönen.

Ska marknadskrafterna styra?

Uno Käärik betonar att det är orealistiskt att inte låta marknadskrafter och könsbundna yrkesval styra lönebildningen och framhåller att arbetsvärdering är passé. Om detta är vårt fackförbunds officiella ståndpunkt i frågan, så är det föga förvånande att löneklyftorna mellan könen i vår yrkeskår ökar.

Uno Käärik går så långt att han antyder att parterna på arbetsmarknaden inte kommer att följa den nya jämställdhetslagen – vilket torde glädja arbetsgivaren. Vite kan enligt lagen utmätas, men Uno Käärik kan vara lugn, vite gäller för arbetsgivaren.

Hur lagen ska kunna inverka negativt, dvs ha en omvänd effekt på jämställdhetssträvandena har vi svårt att förstå. En genomarbetad kartläggning och jämställdhetsanalys är nödvändig som utgångspunkt för en jämställd lönepolitik.

Att plöja nya fårar är både mödosamt och ovant, men nödvändigt om nya tankar skall gro och spira. Det krävs ett målmedvetet arbete från både fackförening och arbetsgivare om könsbundna löneskillnader skall kunna korrigeras. Vi tror att en fokusering på *möjligheter* är en framgångsrik strategi.

Skott i foten — slag i luften

Uno Käärik haltar med ett skott i foten och hans artikel framstår nog mest som ett slag i luften. Alternativa förslag lyser med sin frånvaro. Regeringens lagförslag har uppenbarligen inte lett till någon kreativ process i Läkarförbundets korridorer.

KLF inbjuder Läkarförbundet till en konstruktiv dialog om hur löneklyftorna mellan könen och könssegregeringen mellan specialiteterna ska kunna minska/upphävas. Läkarförbundet har allt att vinna på att kvinnorna, som snart

”Vi måste tänka i nya banor, använda nya instrument och finna nya vägar. Det är precis vad regeringen försöker i sitt lagförslag, och det finner vi lovvärt. Förändring är inte alltid hotfull, särskilt inte om rådande, uppenbara orättvisor riskerar att förändras.”

utgör halva läkarkåren, blir rätt värderade. Det är också lönsamt för arbetsgivaren med könsblandade arbetsgrupper, vilket förutsätter rättvis bedömning av den enskilde.

Feminiseringen av läkaryrket

Den 7 oktober arrangerade KLF ett höstmöte i Stockholm om »Rädslan för femininiseringen av läkaryrket». Vi har inbjudit Läkarförbundet till en öppen diskussion. Under Riksstämman i Göteborg vill vi fortsätta dialogen om våra löner. Årets Karolina Widerström-föreläsning med efterföljande paneldebatt handlar om »Lönesättningsens patologi. Patogenetiska mekanismer och rekommenderad aktuell terapi.»

Vi måste tänka i nya banor, använda nya instrument och finna nya vägar. Det är precis vad regeringen försöker i sitt lagförslag, och det finner vi lovvärt. Förändring är inte alltid hotfull, särskilt inte om rådande, uppenbara orättvisor riskerar att förändras. •

Nästa sida: Uno Käärik replikerar.

Författare

BIRGITTA EVENGÅRD

INGELA HEIMANN

ANN JOSEFSSON

ANNE LINDBERG

MARGARETA LIRVALL

INGER MOSSBERG

MARIANNE VON POST

MARGITA UGGLA

LENA ÅBERG

SIV ÅSTRÖM

samtliga i styrelsen för Kvinnliga läkares förening (KLF).